

शास्त्री - चतुर्थसत्रार्द्धम्

वेदाङ्ग-वेदभाष्यम्

DSCC 8

प्रस्तावना -

- तैत्तिरीयसंहितायाः प्रथमकाण्डस्य पञ्चमप्रपाठके प्राधान्येन आधानविषयः प्रतिपाद्यते । तत्रापि विशिष्य पुनराधानमेव आदौ प्रपञ्चितः । अतः एतत्प्रश्नस्य अध्ययनेन छात्राः आधान-पुनराधानयोः विषये अधिगमिष्यन्ति ।

उद्देश्यम् -

- आधानप्रक्रियां ज्ञास्यन्ति ।
- आधान-पुनराधानयोः स्वरूपज्ञानम् ।
- पञ्चमप्रश्नान्तर्गतमन्त्राणाम् अर्थं ज्ञास्यन्ति ।
- मन्त्राणां विनियोगज्ञानं प्राप्स्यन्ति ।

सङ्गतिः -

- कृष्णयजुर्वेदस्य तैत्तिरीयसंहितायाः पञ्चमप्रश्नान्तर्गतानां विषयाणां तारतम्येनाध्यापनम् ।

फलितांशः -

- छात्राः इष्टि-पशु-सोमादीनाम् अनुष्ठानार्थम् अपेक्षितानाम् अग्नीनाम् उत्पत्तिं, तथा काम्येष्टीनां याज्यापुरोनुवाक्यामन्त्रपर्यन्तं भागम् अधिगमिष्यन्ति ।
- छात्राः सम्पूर्णस्य आधानप्रकरणस्य अवगमनप्रक्रियाम् अनुष्ठानप्रक्रियां च ज्ञातुं प्रभविष्यन्ति ।
- इदमध्ययनं मन्त्राणां श्रौतकर्मणि विनियोगज्ञानपूर्वकं छात्राणाम् एतत्प्रश्नान्तर्गतं विषयज्ञानं द्रढयिष्यति ।

पत्र कोड एवं विषय	पाठ्यवस्तु विवरणम् - (सायणभाष्यसहित-तैत्तिरीयसंहितायां प्रथमकाण्डे पञ्चमप्रश्नस्य प्रथमानुवाकात् प्रश्नसमाप्तिं यावत्)	क्रेडिट
DSCC 8	Unit – 1 (1 क्रेडिट)(पञ्चमप्रश्ने अनुवाकौ) • आप्यायनादिमन्त्राः । Unit – 2 (1 क्रेडिट) (पञ्चमप्रश्ने अनुवाकौ) • पुनराधेयमन्त्राः Unit – 3 (1 क्रेडिट) (पञ्चमप्रश्ने अनुवाकाः) • उपस्थानादिमन्त्राः । Unit – 4 (1 क्रेडिट) (पञ्चमप्रश्ने अनुवाकौ) • याजमानब्राह्मणम् ।	कुल 4
सन्दर्भग्रन्थ - सहायकग्रन्थाः	1-तैत्तिरीयसंहिता ,सायणभाष्यम् , वैदिकसंशोधनमण्डलम् पुणे , 1970 2- तैत्तिरीयसंहिता,सायणभाष्यम्, भट्ट भास्करमिश्र,मोटिलालबनारसी दास,दिल्ली तैत्तिरीयसंहिता सायणभाष्यसमेता, आनन्दाश्रमग्रन्थालयः	

वेदाङ्ग-वेदभाष्यविद्याशाखाध्यक्षः - प्रो.सूर्यनारायणभट्टः

दिनाङ्कः - 22/07/2025

हस्ताक्षरम्

PROFESSOR
Central Sanskrit University
Under MHRD Govt. of India
Rajiv Gandhi Campus

Honasa, SPINGERI, KARNATAKA, INDIA

शास्त्री - चतुर्थसत्रार्द्धम्
वेदाङ्ग-वेदभाष्यम्
DSCC 9

प्रस्तावना -

- तैत्तिरीयसंहितायाः प्रथमकाण्डस्य षष्ठे प्रपाठके प्राधान्येन ऐष्टिकयाजमानमन्त्राः उदीरिताः । तत्रापि विशिष्य आदौ षट्सु अनुवाकेषु मन्त्राः, अग्रे पञ्चसु तदीयब्राह्मणम् पुनः अन्तिमानुवाके याज्यापुरोनुवाक्यानि पठितानि सन्ति । अतः एतत्प्रश्नस्य अध्ययनेन छात्राः याजमानमन्त्राणां विषये अधिगमिष्यन्ति ।

उद्देश्यम् -

- इष्ट्यां याजमानप्रक्रियां ज्ञास्यन्ति ।
- यजमानकर्तृककर्मणां स्वरूपज्ञानम् ।
- षष्ठप्रश्नान्तर्गतमन्त्राणाम् अर्थं ज्ञास्यन्ति ।
- मन्त्राणां विनियोगज्ञानं प्राप्स्यन्ति ।

सङ्गतिः -

- कृष्णयजुर्वेदस्य तैत्तिरीयसंहितायाः षष्ठप्रश्नान्तर्गतानां विषयाणां तारतम्येनाध्यापनम् ।

फलितांशः -

- छात्राः इष्टिषु यजमानकर्तृकं कार्यं, तन्मन्त्रान्, तदर्थान् ज्ञास्यन्ति तथा काम्येष्टीनां याज्यापुरोनुवाक्यामन्त्रपर्यन्तं भागम् अधिगमिष्यन्ति ।
- छात्राः सम्पूर्णस्य याजमानकाण्डस्य अवगमनप्रक्रियाम् अनुष्ठानप्रक्रियां च ज्ञातुं प्रभविष्यन्ति ।
- इदमध्ययनं मन्त्राणां श्रौतकर्मणि विनियोगज्ञानपूर्वकं छात्राणाम् एतत्प्रश्नान्तर्गतं विषयज्ञानं द्रढयिष्यति ।

पत्र कोड एवं विषय	पाठ्यवस्तु विवरणम् - (सायणभाष्यसहित-तैत्तिरीयसंहितायां प्रथमकाण्डे षष्ठप्रश्नस्य प्रथमानुवाकात् प्रश्नसमाप्तिं यावत्)	क्रेडिट
DSCC 9	Unit - 1 (1 क्रेडिट)(षष्ठप्रश्ने अनुवाकौ) • आज्यग्रहणाद्यनुमन्त्रणम् । Unit - 2 (1 क्रेडिट) (षष्ठप्रश्ने अनुवाकौ) • प्राशित्र-इडाभक्षणादिमन्त्राः, अनुयाजमन्त्राः । Unit - 3 (1 क्रेडिट) (षष्ठप्रश्ने अनुवाकाः) • ध्रुवाप्यायनादिमन्त्राः, आहवनीयोपस्थानम् । Unit - 4 (1 क्रेडिट) (षष्ठप्रश्ने अनुवाकौ) • हविस्सादनम्, आश्रवणादिमन्त्राः काम्ययाज्यापुरोनुवाक्यानि ।	कुल 4
स न्द र्भ ग्र न्थ - सहायकग्रन्थाः	1-तैत्तिरीयसंहिता , सायणभाष्यम् , वैदिकसंशोधनमण्डलम् पुणे , 1970 2- तैत्तिरीयसंहिता,सायणभाष्यम्, भट्ट भास्करमिश्र,मोटिलालबनारसी दास,दिल्ली तैत्तिरीयसंहिता सायणभाष्यसमेता, आनन्दाश्रमग्रन्थालयः	

वेदाङ्ग-वेदभाष्यविद्याशाखाध्यक्षः - प्रो.सूर्यनारायणभट्टः

दिनाङ्कः - 22/07/2025

हस्ताक्षरम्
PROFESSOR
Central Sanskrit University
Under MHRD Govt. of India
Rajiv Gandhi Campus
Mangalore SRINGERI (KARNATAKA)-577122

शास्त्री - चतुर्थसत्रार्द्धम्

वेदाङ्ग-वेदभाष्यम्

DSCC 10

प्रस्तावना -

- तैत्तिरीयब्राह्मणस्य प्रथमप्रपाठके प्राधान्येन आधानस्य विधयः, कालविचाराः च उदीरिताः । तत्रापि विशिष्य आदौ प्रचाराः, देवयजनसम्भाराः, कालविचाराश्च आदिमेषु अनुवाकेषु पठ्यन्ते । अग्रे सप्तमानुवाकात् प्रश्नसमाप्तिं यावत् आधान मन्त्राः पठिताः सन्ति । द्वितीयप्रपाठके पुनराधेयविषये ब्राह्मणानि, तदीयमन्त्राश्च पठिताः सन्ति । अतः एतत्प्रश्नद्वयस्य अध्ययनेन छात्राः आधानविषये अधिगमिष्यन्ति ।

उद्देश्यम् -

- आधानप्रक्रियां ज्ञास्यन्ति ।
- आधान-पुनराधानयोः स्वरूपज्ञानम् ।
- प्रथमप्रश्नान्तर्गतमन्त्राणाम् अर्थं ज्ञास्यन्ति ।
- मन्त्राणां विनियोगज्ञानं प्राप्स्यन्ति ।

सङ्गतिः -

- कृष्णयजुर्वेदस्य तैत्तिरीयसंहितायाः प्रथमप्रश्नान्तर्गतानां विषयाणां तारतम्येनाध्यापनम् ।

फलितांशः -

- छात्राः इष्टि-पशु-सोमादीनाम् अनुष्ठानार्थम् अपेक्षितानां अग्नीनाम् उत्पत्तिं, तथा काम्येष्टीनां याज्यापुरोनुवाक्यामन्त्रपर्यन्तं भागम् अधिगमिष्यन्ति ।
- छात्राः सम्पूर्णस्य आधानप्रकरणस्य अवगमनप्रक्रियाम् अनुष्ठानप्रक्रियां च ज्ञातुं प्रभविष्यन्ति ।
- इदमध्ययनं मन्त्राणां श्रौतकर्मणि विनियोगज्ञानपूर्वकं विद्यार्थिनाम् एतत्प्रश्नान्तर्गतं विषयज्ञानं द्रढयिष्यति ।

पत्र कोड एवं विषय	पाठ्यवस्तु विवरणम् - (सायणभाष्यसहित-तैत्तिरीयब्राह्मणे प्रथमाष्टके प्रथमप्रश्नस्य प्रथमानुवाकात् - द्वितीयप्रश्नसमाप्तिं यावत्)	क्रेडिट
DSCC 10	Unit -1 - तैत्तिरीयब्राह्मणे प्रथमाष्टके प्रथमप्रपाठके १-५ अनुवाकाः > शुक्रामन्थिग्रहप्रचारमन्त्राः > अग्न्याधानब्राह्मणम् > कालविचारः > देवयजनसम्भाराः Unit -2 तैत्तिरीयब्राह्मणे प्रथमाष्टके प्रथमप्रपाठके ६-१० अनुवाकाः > आधानमन्त्राः, ब्राह्मणम् : Unit -3 तैत्तिरीयब्राह्मणे प्रथमाष्टके द्वितीयप्रपाठके १ अनुवाकः > शेषाधानमन्त्राः Unit -4 तैत्तिरीयब्राह्मणे प्रथमाष्टके द्वितीय प्रपाठके २-६: अनुवाकाः > वाजपेयप्रकरणम् Unit -5 तैत्तिरीयब्राह्मणे प्रथमाष्टके तृतीयप्रपाठके १- ११ अनुवाकं यावत् > पिण्डपितृयज्ञः	कुल 4
सन्दर्भ ग्रन्थ - सहायकग्रन्थाः	1-तैत्तिरीयब्राह्मण, सायणभाष्यम्, वैदिकसंशोधनमण्डलम्,पुणे, 1970 2-तैत्तिरीयब्राह्मण,सायणभाष्यम्, भट्ट भास्करमिश्र,मोतीलालबनारसी दास,दिल्ली तैत्तिरीयब्राह्मण सायणभाष्यसमेता, आनन्दाश्रमग्रन्थालयः	

वेदाङ्ग-वेदभाष्यविद्याशाखाध्यक्षः - प्रो.सूर्यनारायणभट्टः

दिनाङ्कः - 22/07/2025

हस्ताक्षरम्
PROFESSOR
Central Sanskrit University
Under MHRD Govt. of India
Rajiv Gandhi Campus
Mangalore SPRINGER, KARNATAKA-575007